

Центральноукраїнський національний технічний університет

Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Андрій КИРИЧЕНКО
_____ 08 _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НПЗ 3. УПРАВЛІННЯ ПУБЛІЧНИМИ ФІНАНСАМИ

(назва навчальної дисципліни)

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

(шифр і назва спеціальності)

освітня програма Фінанси, банківська справа та страхування

(назва спеціалізації)

Факультет економічний

(назва факультету)

2024 – 2025 навчальний рік

Розробники: КОЦЮРБА Ольга Юріївна, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент;
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів, банківської справи та страхування.

Протокол від “29” серпня 2024 року № 1

Завідувач кафедри фінансів, банківської справи та страхування

(підпис)

Володимир СИБІРЦЕВ
(прізвище та ініціали)

Декан факультету економічний

(підпис)

Наталія ШАЛІМОВА
(прізвище та ініціали)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: <u>07 «Управління та адміністрування»</u>	Професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 120	Спеціальність: <u>072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»</u> Освітня програма: <u>Фінанси, банківська справа та страхування»</u>	Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 4,5	Освітній рівень: <u>другий (магістерський)</u>	Лекції	
		32 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	2 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		72 год.	114 год.
Вид контролю			
залік	залік		

Мова навчання: українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Управління публічними фінансами» є формування системи знань про теоретичні основи та розвиток практичних умінь використання методів та інструментарію управління публічними фінансами.

Завдання дисципліни: засвоєння сутності, функцій та ролі публічних фінансів як складової фінансової системи держави; змісту державної фінансової політики та механізму її реалізації; організаційних основ управління публічними фінансами; нормативно-правових засад функціонування публічних фінансів; теоретичних засад та особливостей функціонування основних елементів системи публічних фінансів України.

Передумови для вивчення дисципліни (структурно-логічна схема підготовки фахівця): засвоєння знань за програмою вступного фахового випробування по спеціальності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен отримати:

Інтегральну компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні компетентності

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність управляти фінансовими інвестиціями з позицій доходності та ризикованості, оперувати інструментарієм фондового ринку та передбачати наслідки прийнятих рішень в умовах невизначеності ринкового середовища.

Програмні результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР15. Володіти навичками з управління капіталом та інвестиціями у фінансовий сектор економіки, здійснювати експертно-аналітичну оцінку інструментів фондового ринку з урахуванням світових ринкових тенденцій та кон'юнктури.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Концепція управління публічними фінансами.

Зміст та сутність управління публічними фінансами: основні визначення, складові та основне призначення в сфері публічного управління. Ключові вектори управління публічними фінансами: закордонний досвід в управлінні публічними фінансами. Підходи щодо управління публічними фінансами в Україні, проблематика та процеси, пов'язані з реформуванням. Основні функції та повноваження органів влади відносно формування та реалізації заходів з ефективності управління фінансами в країні.

Тема 2. Визначення бюджету в системі управління публічними фінансами.

Загальні принципи бюджетної системи та бюджетного устрою закордоном та в Україні. Значення державного бюджету. Децентралізація бюджетних коштів як основна складова децентралізації публічної влади. Основні стратегії та програми, пов'язані з реформами в системі управління публічними фінансами. Визначення децентралізації, класифікація (питання організації системи державного управління, взаємовідносини центральних та місцевих органів влади). Основні завдання та напрями реформ щодо бюджетної децентралізації (законодавча база України). Підходи щодо створення ефективної системи управління публічними фінансами.

Тема 3. Базові принципи та інструменти з забезпечення відкритості та прозорості в управлінні публічними фінансами.

Аспекти відкритості та прозорості публічних фінансів – міжнародні документи та підходи. Національна нормативно-правова база управління публічними фінансами в Україні. Визначення об'єктивних передумов для формування і здійснення управління фінансовою діяльністю в країні і політичних інститутах, основні фактори. Сутність фінансової політики та її зв'язок з фінансовим правом. Здійснення фінансової діяльності місцевого самоврядування на базі правової системи в сфері місцевого самоврядування. Значення цифровізації в сфері управління публічними фінансами, передовий міжнародний досвід. Значення електронного інструментарію для забезпечення прозорості публічних фінансів на місцевому рівні.

Тема 4. Основні елементи системи управління бюджетами.

Поняття та реалізація бюджетного процесу в Україні: розгляд строків реалізації, складання та затвердження бюджетної декларації (резолуцію) та формування проекту Державного бюджету. Можливості стратегічного планування для формування ефективної системи управління публічними фінансами. Концепція програмно-цільового методу (ПЦМ) формування у плануванні та управлінні соціально-економічними об'єктами та процесами, процедури виконання Державного бюджету України. Методика впровадження програмно-цільового бюджетування на місцевому рівні в Україні.

Тема 5. Визначення публічних доходів і видатків в системі управління публічними фінансами за національними пріоритетами.

Сутність, основні джерела формування, методи акумулювання публічних доходів. Питання забезпечення відкритості та прозорості в системі управління публічними фінансами, визначення інструментарію. Сутність і призначення публічних видатків. Особливості структури доходів Держбюджету України. Видатки, що здійснюються з Державного бюджету України. Визначення основних причини виникнення та шляхи оптимізації бюджетного дефіциту. Управління публічними видатками: значення економічного змісту, особливості, класифікація видатків за держбюджетом, розподіл та використання бюджетних видатків. Питання фінансування позабюджетних фондів України.

Тема 6. Податкова система і податкова політика України – специфіка управління.

Значення податкової системи, податкова політика та податковий механізм в Україні. Аналіз змін у політичному, економічному, бізнесовому та суспільному аспектах діяльності. Визначення поведінки суб'єктів фінансових відносин, підходи до наповнення централізованих та децентралізованих фондів. Нормативно-правова база, податкові реформи та структура оподаткування. Управління загальнодержавними податками та зборами. Значення стандартів управлінських процесів та контролю. Пільгове оподаткування: особливості управління.

Тема 7. Підходи щодо управління міжбюджетними трансфертами.

Теоретико-методологічні основи механізму регулювання міжбюджетних відносин. Сучасні методи та інструменти механізму регулювання міжбюджетних відносин. Підходи щодо перерозподілу державних фінансових ресурсів між всіма рівнями публічної влади. Міжбюджетні трансферти та їх значення (український досвід). Порядок та умови надання субвенції з державного бюджету та механізм їх надання. Методика оцінки ефективності механізму регулювання міжбюджетних відносин та розробка заходів щодо його вдосконалення та оцінка ступеня узгодженості інтересів суб'єктів міжбюджетних відносин.

Тема 8. Основні механізми управління бюджетним дефіцитом та державним боргом.

Визначення Державного бюджету, його класифікація та основні джерела. Дефіцит сектору загального державного управління та економіко-правові механізми регулювання дефіциту сектору загального державного управління (фіскальні правила) його регулювання. Емісія державних та муніципальних цінних паперів для покриття загального дефіциту бюджету, короткострокових касових розривів, на погашення цільових витрат емітента, на реалізацію конкретних проектів. Поняття державного боргу, функції та загальна класифікація. Нормативно-правова база, інституційна модель, складові та інструменти. Інструментарій управління зовнішнім державним боргом.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Концепція управління публічними фінансами.	15	4	2			9	14					14
Тема 2. Визначення бюджету в системі управління публічними фінансами.	15	4	2			9	15					15
Тема 3. Базові принципи та інструменти з забезпечення відкритості та прозорості в управлінні публічними фінансами.	15	4	2			9	15					15
Тема 4. Основні елементи системи управління бюджетами.	15	4	2			9	15	1				14
Тема 5. Визначення публічних доходів і видатків в системі управління публічними фінансами за національними пріоритетами.	15	4	2			9	15	1				14
Тема 6. Податкова система і податкова політика України – специфіка управління.	15	4	2			9	15		1			14
Тема 7. Підходи щодо управління міжбюджетними трансфертами.	15	4	2			9	15	1				14
Тема 8. Основні механізми управління бюджетним дефіцитом та державним боргом.	15	4	2			9	16	1	1			14
Усього годин	120	32	16	0	0	72	120	4	2			114

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Концепція управління публічними фінансами.	4	
2	Тема 2. Визначення бюджету в системі управління публічними фінансами.	4	
3	Тема 3. Базові принципи та інструменти з забезпечення відкритості та прозорості в управлінні публічними фінансами.	4	
4	Тема 4. Основні елементи системи управління бюджетами.	4	
5	Тема 5. Визначення публічних доходів і видатків в системі управління публічними фінансами за національними пріоритетами.	4	
6	Тема 6. Податкова система і податкова політика України – специфіка управління.	4	1
7	Тема 7. Підходи щодо управління міжбюджетними трансфертами.	4	
8	Тема 8. Основні механізми управління бюджетним дефіцитом та державним боргом.	4	1
	Разом	32	2

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Тема 1. Концепція управління публічними фінансами.	9	14
2	Тема 2. Визначення бюджету в системі управління публічними фінансами.	9	15
3	Тема 3. Базові принципи та інструменти з забезпечення відкритості та прозорості в управлінні публічними фінансами.	9	15
4	Тема 4. Основні елементи системи управління бюджетами.	9	14
5	Тема 5. Визначення публічних доходів і видатків в системі управління публічними фінансами за національними пріоритетами.	9	14
6	Тема 6. Податкова система і податкова політика України – специфіка управління.	9	14
7	Тема 7. Підходи щодо управління міжбюджетними трансфертами.	9	14
8	Тема 8. Основні механізми управління бюджетним дефіцитом та державним боргом.	9	14
	Разом	72	114

7. Індивідуальні завдання

При вивченні дисципліни «Управління публічними фінансами» здобувачам пропонується виконувати наступні індивідуальні завдання:

- розв'язування кейсів, ситуаційних завдань з теми;
  - проведення аналітичного (критичного) огляду літературних джерел та наукових статей за тематикою дисципліни;
- виконання творчих завдань (складення кросворду, ребусу, фінансової гри за тематикою дисципліни).

Теми індивідуальних завдань:

1. Поняття державного управління та його особливості у сфері публічних фінансів.
2. Сутність управління публічними фінансами: функціональні елементи, принципи
3. Система управління публічними фінансами
4. Принципи управління публічними фінансами.
5. Методи управління державними фінансами
6. Концептуально-теоретичні основи публічних фінансів.
7. Економічна природа та сутність, структура та організаційні засади публічних фінансів.
8. Економічна суть, призначення і роль публічних фінансів.
9. Функції публічних фінансів.
10. Склад і структура, публічних фінансів, коротка характеристика їх основних складових, фактори, що впливають на них.
11. Роль і місце публічних фінансів у фінансовій системі держави.
12. Еволюція публічних фінансів від «традиційних до нових» в умовах глобалізації.
13. Роль публічних фінансів у реалізації суспільних функцій держави.
14. Публічні доходи як об'єкт управління.
15. Нормативно-правове забезпечення управління публічними фінансами.
16. Характеристика органів стратегічного та оперативного управління державними фінансами, їх функції.
17. Значення та роль Міністерства фінансів в управлінні державними фінансами.
18. Головні фінансові управління: роль та функціональне призначення у сфері управління фінансами.
19. Права та обов'язки Державної податкової служби України.
20. Державна казначейська служба України в управлінні державними фінансами.
21. Світовий досвід організації бюджетного контролю.
22. Рахункова палата, як орган парламентського контролю у сфері державних фінансів
23. Пенсійний фонд України як орган управління коштами державного

пенсійного та соціального страхування.

24. Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття як суб'єкт управління публічними фінансами.

25. Органи управління об'єктами державної власності: функції, права обов'язки.

26. Органи управління об'єктами комунальної форми власності: функції, права обов'язки.

27. Характеристика історичних аспектів взаємодії бюджетно-фінансових і політичних інструментів.

28. Основні засади прямої та представницької демократії та їх вплив на державні фінанси.

29. Моделі управління державними фінансами: демократична і диктаторська (авторитарна).

30. Бюрократія і її роль в управлінні державними фінансами.

31. Теорія суспільного вибору і її основні положення.

32. Громадський бюджет – як інструмент діалогу громади з владою та впливу громадян на прийняття рішень

33. Партиципаторний бюджет, його «плюси» і «мінуси».

34. Моделі бюджетів участі: від Порто Алегро до Європи.

35. Чому криза, як правило, призводить до обмежень у реалізації партиципаторного бюджетування?

36. Український досвід учасницького бюджетування.

37. Опишіть цілі, які стоять перед управлінням державними фінансами в Україні.

38. Охарактеризуйте найгостріші проблеми у сфері управління державними доходами і видатками в Україні.

39. Дайте характеристику сучасного стану публічних фінансів України.

40. Революційна технологія блокчейн в модернізації публічного управління.

41. Ефективність управління публічними фінансами в умовах цифрової економіки.

42. Фінансове планування: зміст та роль та завдання управлінні публічними фінансами.

43. Характеристика системи фінансових планів в Україні.

44. Економічні основи бюджетного планування, його зміст, принципи і завдання. Етапи, методи та рівні бюджетного планування.

45. Прогнозування доходів державного та місцевих бюджетів. Середньострокове бюджетне планування доходів.

46. Організація бюджетного планування. Основні етапи розробки проекту бюджету.

47. Середньострокове бюджетне планування в Україні.

48. Складання Бюджетної декларації та проекту державного бюджету України.

49. Бюджетний процес на місцевому рівні.

50. Бюджетний регламент: його зміст, завдання та засади побудови.

51. Програмно-цільовий метод бюджетування.
52. Завдання і методологія планування доходів і видатків Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
53. Фінансові плани суб'єктів господарювання державного сектору економіки.
54. Складання і схвалення прогнозу місцевого бюджету. Кошторисне планування, його основи.
55. Фінансові плани державних корпорацій. Корпоративне фінансове планування.
56. Планування і прогнозування бюджету Пенсійного фонду України.
57. Виконання бюджету – важливий етап бюджетного процесу.
58. Розпис доходів і видатків як основа виконання бюджету.
59. Організація і порядок виконання дохідної частини бюджету.
60. Організація, форми і методи фінансування видатків бюджету.
61. Касове виконання бюджету.
62. Завдання, значення та організація обліку виконання бюджетів.
63. Облік операцій за доходами загального та спеціального фонду державного бюджету, особливості обліку місцевих бюджетів.
64. Облік бюджетних зобов'язань і видатків розпорядників бюджетних коштів по державному та місцевих бюджетах.
65. Звітність про виконання бюджету.
66. Публічні закупівлі - елемент управління публічними фінансами.
67. Розвиток системи публічних закупівель в Україні.
68. Державне регулювання та контроль у сфері публічних закупівель.
69. Сучасна практика публічних закупівель.
70. Сутність та призначення контролю у сфері публічних фінансів бюджетного контролю, його роль у бюджетному менеджменті.
71. Види, форми та методи та органи бюджетного контролю.
72. Податковий контроль та його організація в Україні.
73. Контрольно-ревізійна робота, її завдання та напрями та організація.
74. Державна аудиторська служба України, її завдання, повноваження та права.
75. Контроль органів Державної казначейської служби України за виконанням бюджету.
76. Парламентський контроль за публічними фінансами. Рахункова палата України її функції, права і завдання.
77. Фінансовий контроль за цільовим використанням коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття.
78. Порівняльна характеристика організації бюджетного процесу у зарубіжних країнах.
79. Бюджетний федералізм: світовий досвід теорії та практики.
80. Світова практика управління державними запозиченнями.
81. Практика державно-приватного партнерства у зарубіжних країнах.

82. Світовий досвід бюджетного прогнозування.
83. Практика виконання бюджету у зарубіжних країнах.
84. Управління державним боргом у світовій практиці.

8. Методи навчання

Під час викладання навчальної дисципліни «Управління публічними фінансами» застосовуються наступні методи:

- словесні (лекції, бесіди);
- наочні, під час лекцій (інформаційних, аналітичних, проблемних) та практичних занять, в тому числі з використанням мультимедійного забезпечення;
- практичні, під час виконання практичних робіт, задач, вправ;
- інтерактивні методи навчання під час проведення опитування, аналізу практичних ситуацій, дискусії, мозкового штурму, ділових ігор, розгляду кейс-стаді;
- інноваційні, зокрема проєктно-дослідницький метод; інтегровані методи. Застосовуються наступні інформаційно-комунікаційні технології та діджитал-інструменти: цифрові інструменти Google, програмні продукти від Microsoft, програмне забезпечення для проведення різних видів робіт: Kahoot, Mentimeter, Crello, Trello, Canva, M.E.doc.;
- методи дистанційного навчання за допомогою платформ: Moodle та Zoom.

9. Критерії та засоби оцінювання

Види контролю: поточний, підсумковий.

Форма підсумкового контролю: залік.

Впродовж семестру здобувач може отримати максимум 100 балів, в тому числі за перший рубіжний контроль – 50 балів, за другий рубіжний контроль – 50 балів.

По поточному контролю здобувач має можливість отримати бали за активність на лекційних та практичних заняттях, виявлення рівня підготовки здобувачів із зазначеної теми під час опитування, участі в лекційних дискусіях, тестування, підготовки доповіді-презентації та індивідуальних завдань.

Кількість балів, одержана здобувачем вищої освіти протягом семестру, та кількість балів за виконання підсумкової залікової роботи додається і разом складає оцінку знань здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни за 100-бальною шкалою та дворівневою шкалою («зараховано», «не зараховано») та шкалою ЄКТС результатів навчання.

Результати навчання, набуті шляхом неформальної, інформальної освіти зараховуються відповідно до Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти в

Центральноукраїнському національному технічному університеті.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, тестовий контроль.

Шкала оцінювання: ЄКТС, національна та ЦНТУ

Оцінка за шкалою ЄКТС	Визначення	Оцінка	
		За національною системою (залік)	За системою ЦНТУ
A	ВІДМІННО - відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Зараховано	90-100
B	ДУЖЕ ДОБРЕ - вище середнього рівня з кількома помилками	Зараховано	82-89
C	ДОБРЕ - в загальному правильна робота з певною кількістю грубих помилок		74-81
D	ЗАДОВІЛЬНО - непогано, але зі значною кількістю недоліків	Зараховано	64-73
E	ДОСТАТНЬО - виконання задовольняє мінімальні критерії		60-63
FX	НЕЗАДОВІЛЬНО - потрібно попрацювати перед тим, як перескласти	Незараховано	35-59
F	НЕЗАДОВІЛЬНО - необхідна серйозна подальша робота		1-34

10. Рекомендовані джерела інформації:

Основні:

1. Бюджетна система: підручник/ за ред. д. е. н., професора В. Г. Дем'янишина, д. е. н., професора О. П. Кириленко та д. е. н., професора З. М. Лободіної. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 624 с.

2. Луніна І.О. Публічні фінанси в макроекономічній політиці зростання: монографія. Київ, 2020. 440 с.

3. Луніна І.О., Бондарук Т.Г. Публічні фінанси та міжбюджетні відносини: навчальний посібник. Київ: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2019. 304 с.

4. Маслій Н. Д. Фінанси публічного сектору: українські реалії та світовий досвід : навч. посіб. / Н. Д. Маслій, М. А. Дем'янчук. Одеса : Астропринт, 2022. 384 с.

5. Нікіфоров П., Грешко Р., Легкоступ І. Теорія публічних фінансів. Чернівці: ЧНУ імені Ю. Федьковича, 2022. 280 с.

6. Публічні фінанси: навчальний посібник; за ред. д. е. н., проф. М. І. Карліна. Електронне видання. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2023. 358 с.

7. Сидорович М. Муніципальні фінанси: навчальний посібник. Київ: НаУКМА, 2021. 68 с.

8. Adam Ward. The Healthcare Innovator's Workbook. Making Lean Design in Healthcare Happen. Productivity Press, 2019. 112 p.

9. Reassessing the Role of State-Owned Enterprises in Central, Eastern and Southeastern Europe / Christine Richmond, Dora Benedek, Ezequiel Cabezon. International Monetary Fund. IMF WP No. 19/11. Washington, D.C., 2019. 114 p.

Додаткові:

1. Криничко Л., Мотайло О. Нові підходи до фінансування системи охорони здоров'я. Аспекти публічного управління. 2021. № 9 (2). С. 86–100.

2. Гринчишин І. М. Територіальні громади в умовах децентралізації: ризику та механізми розвитку: монографія / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долишнього НАН України»; наук. ред.: В. С. Кравців, І. З. Сторонянська. Львів, 2020. 531 с.

3. Модернізація державних фінансів України у контексті європейського вибору: монографія / наук. ред. І. О. Лютого, В. Б. Тропіної. Чернігів: ЧНТУ, 2019. 312 с.

4. Ріппа М. Б. Імперативи бюджетного фінансування соціального захисту та соціального забезпечення в Україні. Світ фінансів. Вип. 3 (36). 2019. С. 28–41.

5. Фінансові інструменти регіонального розвитку в Україні в умовах децентралізації : монографія / М. Д. Бедринець, М. О. Кужелев, Т. А. Коляда [та ін.] ; за заг. ред. к.е.н., доцента М. Д. Бедринець; Ун-т держ. фіскальної служби України. Ірпінь: Університет ДФС України, 2021. 318 с.

6. Хомутенко А. Квантифікація економічного ефекту від управління державними фінансами України. Світ фінансів. Вип. 4 (65).2020. С.69-86.

7. Alinaghi N., Reed W. R. (2021) Taxes and Economic Growth in OECD Countries: A Metaanalysis. Public Finance Review. Sage Journals. URL: <https://doi.org/10.1177/1091142120961775>.

Законодавчі та нормативні документи:

1. Бюджетний кодекс України : Закон України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

3. Про публічні закупівлі : Закон України від 19.04.2020 № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

4. Про відкритість використання публічних коштів: Закон України від 11.02.2015 №183-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/183-19>.

5. Про затвердження порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки : Наказ М-ва економічного розвитку і торгівлі України від 02.03.2015 № 205. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0300-15>.

6. Стратегія реформування системи управління державними фінансами 2022-2025 рр. : Розпорядження КМУ від 29 грудня 2021 р. № 1805-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1805-2021-%D1%80#Text>

7. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

Інформаційні ресурси (офіційні сайти):

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України.
URL:<http://www.kmu.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України.
URL:<http://www.ukrstat.gov.ua>
4. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL:
<https://www.minfin.gov.ua>
5. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України.
URL:<https://fiu.gov.ua>
6. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL:
<https://tax.gov.ua>
7. Офіційний сайт Державної казначейської служби України. URL:
<http://www.treasury.gov.ua>
8. Офіційний сайт Рахункової палати України. URL:
<https://rp.gov.ua/home/>
9. Національна бібліотека імені В.І. Вернадського. URL:
<http://www.nbuv.gov.ua/>